

Grootspraak

Bij de aftrap van de Parade in Rotterdam werd een novum geïntroduceerd: het Parademuseum. Dit jaar met werk van fotograaf Ed van der Elsken. En er werd gepraat, vier uur lang, in de voorstelling *Kletsmaajoer*. Virtuoso en hilarisch.

Door **Karin Veraart**

Wie vrijdagavond rond een uur of 7 nog nietsvermoedend over het Paraderrein langs de Teatro Cuatro-tent liep, bleek op de juiste plek op het juiste moment te zijn. Daar ging het los: *Kletsmaajoer*, de voorstelling. Vier uur lang zouden acteurs Teun Luijkx en Vincent van der Valk hun mond niet meer houden, zelfs niet in de kleedkamers, tussen verschillende episodes door. Net na de officiële aftrap van de 26ste editie van de Parade in Rotterdam beleefde *Kletsmaajoer* z'n première, en de heren gaan dit volhouden, ook in de volgende drie steden die dit reizende theaterfestival aandoet. En dat is goed nieuws.

Kort daarvoor werd de Parade in het Rotterdamse Museumpark feestelijk geopend, met een speech van fotograaf Eddy Posthuma de Boer. Hij memoreerde op warme wijze zijn (wijlen) collega Ed van der Elsken, wiens werk te zien is in het spiksplinternieuwe Parademuseum, een novum dit jaar. Ook komende edities zal een museum mee-reizen: volgend jaar een tentoonstelling uit de Zwolse Fundatie, het jaar erop is het Natuurhistorisch Museum Rotterdam aan zet.

Eye Love You heet deze eerste tentoonstelling, verzorgd door het Nederlands Fotomuseum en genoemd naar het befaamde fotoboek van Van der Elsken (1925-1990). In de museumtent wacht een tweeledige opzet: een 'diashow',

van mensen overal ter wereld zoals Van der Elsken ze voor zijn camera wist te krijgen: gekke koppen naast heel gewone, naakte of juist zeer uitbundig geklede types, mensen die ongeremd de liefde bedrijven en anderen die elkaar niet eens zien staan. Het zijn tevens de eerste resultaten van een groot-scheeps restauratieproject van in totaal 45 duizend dia's. Een lange vitrine in een belendende ruimte toont hoe de tand des tijds en vochtige omstandigheden de beelden hebben aangestast, en wat de juiste behandeling al niet vermaga.

Naast de ingang van het Parademuseum kon de bezoeker al een voorproefje krijgen van de openingsvoorstelling, dit jaar van muziekcollectief Club Helmbreker. *Watertown* heet hun act, naar een album van Frank Sinatra uit 1970. Dat album is, aldus deze muzikanten, hard toe aan een her-

waardering en daarom brengen ze de tien miskende nummers ten gehore, in stemmige sfeer. Helaas is de akoestiek op deze Parade-avond niet optimaal en zijn de songs slecht te verstaan.

Dat dat ook anders kan, bewijst Saman Amini (vorig seizoen te zien in de spraakmakende voorstelling *Nobody Home*). In zijn nieuwe stuk *Samenloop van omstandigheden* brengt deze maker en performer van Iraanse origine verhalen en liedjes over ont-heemding en op de vlucht zijn, over overleven en kopje-onder gaan. Indringend, maar steeds ook met humor, met een liveband en mooie projecties.

Dan is het bijna half 11 geworden en zijn de mannen van *Kletsmaajoer* in hun glitterlegeroutfit nog niet klaar met praten. Tijdens hun laatste sessie voor die dag kletsen Luijkx en Van der Valk (spelers bij Toneelgroep Oostpool, onder andere) lekker verder, over de meest triviale onderwerpen. Het is soms alsof je in de trein die irritante vent in zakenoutfit hoort lullen over een meeting, of vriendinnen in een koffietent hoort babbelen over niks, mensen in hun mobiel zonder boodschap, en maar praten. Virtuoso doen deze spelers dat, hilarisch, en ook zo terloops allemaal, dat het je nog zou ontgaan hoe slim het in elkaar steekt. En dat onder het motto: ik klets dus ik ben.

De Parade, Den Haag 8 t/m 10/7; Utrecht 31/7 t/m 3/8; Amsterdam 12 t/m 15/8.

Het is soms alsof je in de trein die irritante vent in zakenoutfit hoort lullen over een meeting